

Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma POKAT2029 valmistelun tilannekatsaus

POKAT2029 maakuntaohjelman laadinta on edennyt sidosryhmäyhteistyön vaiheeseen. Maakuntaohjelman ensimmäinen luonnos valmistellaan kevään aikana ja se on evästettävänä niin maakuntavaltuuston kuin maakuntahallituksen kokouksissa kesäkuussa. Maakuntaohjelman laadintaa ohjaa luottamushenkilöistä koostuva ohjausryhmä, jonka vuoden 2025 ensimmäisen kokous on helmikuussa. Maaliskuussa järjestetään julkinen maakuntaohjelman valmistelufoorumi. Ympäristöselostuksen ja vaikutusten arvioinnin laatimisprosessi on myös käynnissä. Lisäksi maakuntaohjelman laadintaa arvioidaan erillisellä prosessilla (SOVA).

Maakuntaohjelmaluonnoksen lausuntokierros ajoittuu syyskuun lopulta marraskuulle ja sitä tukemaan järjestetään erillinen info. Lausuntokierroksen jälkeen Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma POKAT2029 viimeistellään maakuntavaltuuston viimeiseen kokoukseen hyväksymiskäsittelyä varten.

POKAT2029 maakuntaohjelmalle on laadittu tavoitteet, jotka esitellään kokouksessa.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma POKAT2029:n valmistelun tilannekatsauksen.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Aluekehitysasiantuntija Pia Pitkänen oli kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana.

Seppo Eskelinen palasi kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 10.22.

Lisätietoja Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210

Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma POKAT2029 tilannekatsaus, huhtikuu 2025

POKAT2029 maakuntaohjelman laadinnan sidosryhmäyhteistyö on kiireisimmässä vaiheessa. Maakuntaohjelman valmistelun foorumi - Elinvoimaa uudistumalla – järjestettiin 27.3.2025 ja se keräsi 89 osallistujaa. Foorumin alustuksissa ja keskusteluissa korostui Pohjois-Karjalan viestinnän ja imagon tärkeys – maakunnan vahvuudet, kuten koulutus ja elinvoimaiset kunnat, jäävät usein varjoon negatiivisen julkisuuden alla. Monipaikkaisuus, koulutuksen

kehittäminen ja yhteistyö korkeakoulujen kanssa nähtiin keskeisinä keinoina maakunnan kilpailukyvyn ja houkuttelevuuden vahvistamiseksi. Yritysten kasvun esteiksi nousivat esiin mm. rahoituksen pullonkaulat, byrokrania ja puutteelliset tukimekanismit pienille yrityksille. Paneelissa korostettiin vihreän siirtymän, kansainvälistymisen ja digitalisaation hyödyntämistä sekä kehoitettiin rohkeisiin uusiin avauksiin, erityisesti metsä- ja rakennussektorilla.

Maakuntaohjelman ensimmäinen luonnos valmistellaan kevään aikana ja se on evästettävänä niin maakuntavaltuuston kokouksessa kesäkuussa ja maakuntahallituksen kokouksessa toukokuussa. Maakuntaohjelman laadintaa ohjaa luottamushenkilöistä koostuva ohjausryhmä, jonka seuraava kokous on 13.5.2025. Ympäristöselostuksen ja vaikutusten arvioinnin laatimisprosessi on myös käynnissä. Lisäksi maakuntaohjelman laadintaa arvioidaan erillisellä prosessilla (SOVA).

Maakuntaohjelmaluonnoksen lausuntokierros ajoittuu syyskuun lopulta marraskuulle ja sitä tukemaan järjestetään erillinen info. Lausuntokierroksen jälkeen Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma POKAT2029 viimeistellään maakuntavaltuuston viimeiseen kokoukseen hyväksymiskäsittelyä varten.

POKAT2029 maakuntaohjelman painopisteet ja tavoitteet esitellään kokouksessa.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi maakuntaohjelma POKAT2029 valmistelun tilannekatsauksen.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210

Maakuntahallitus 26.05.2025 § 68

Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma POKAT2029 maakuntavaltuustolle esiteltävä luonnos

Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman POKAT2029 maakuntaohjelman luonnos on valmisteltu maakuntaliiton toimistolla. Kokonaisuudesta käytetään nimeä Pohjois-Karjala ohjelma ja se sisältää POKAT2029 maakuntaohjelman, päivitetyn Pohjois-Karjalan strategia 2045, Pohjois-Karjalan älykkään erikoistumisen strategian sekä maakuntaohjelman vaikutusten arvioinnin ja ympäristöselostuksen.

Maakuntaohjelman ensimmäinen luonnos etenee maakuntahallituksen kokouksesta maakuntavaltuuston esittelyyn kesäkuussa 2025. Maakuntaohjelman luonnosta käsitellään syksyllä uusien päättäjien kanssa erillisessä perehdytystilaisuudessa. Maakuntaohjelmaluonnoksen lausuntokierros ajoittuu syyskuun lopulta marraskuulle ja sitä tukemaan järjestetään erillinen info. Lausuntokierroksen jälkeen Pohjois-Karjalan

maakuntaohjelma POKAT2029 viimeistellään maakuntavaltuuston vuoden 2025 viimeiseen kokoukseen hyväksymiskäsittelyä varten.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus käsittelee maakuntavaltuustolle esiteltävän Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma POKAT2029 luonnoksen.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja Hanna Räsänen oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 10.39 - 10.57.

Puheenjohtajana toimi varapuheenjohtaja Matti Mäntynen.

Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana oli aluekehitysasiantuntija Pia Pitkänen.

Lisätietoja Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210

Maakuntavaltuusto 09.06.2025 § 10

Pohjois-Karjala ohjelman maakuntavaltuustolle esiteltävä luonnos

Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman POKAT2029 luonnos on valmisteltu maakuntaliiton toimistolla. Kokonaisuudesta käytetään nimeä Pohjois-Karjala ohjelma ja se sisältää POKAT2029 maakuntaohjelman, päivitetyn Pohjois-Karjalan strategia 2045, Pohjois-Karjalan älykkään erikoistumisen strategian sekä maakuntaohjelman vaikutusten arvioinnin ja ympäristöselostuksen.

Pohjois-Karjala ohjelman hyväksyttiin maakuntahallituksen kokouksessa 26.5.2025 lähetettäväksi maakuntavaltuuston evästyskeskusteluun.

Pohjois-Karjala ohjelman lausuntokierros ajoittuu syyskuun lopulta marraskuulle ja sitä tukemaan järjestetään erillinen info. Lausuntokierroksen jälkeen asiakirja viimeistellään maakuntavaltuuston vuoden 2025 viimeiseen kokoukseen hyväksymiskäsittelyä varten.

Ehdotus (Maakuntahallitus 26.5.2025 § 68) Maakuntavaltuustolle esitellään Pohjois-Karjala ohjelman luonnos.

Päätös Aluekehitysjohtaja Eira Varis esitteli Pohjois-Karjalan maakuntaohjelma POKAT 2029 valmistelutilanteen.

Maakuntavaltuusto merkitsi valmistelutilanteen tiedoksi.

Jussi Wihonen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa klo 11.09. Kokouksessa oli läsnä tämän jälkeen 45 valtuutettua tai varavaltuutettua.

Lisätietoja Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210

Maakuntahallitus 29.09.2025 § 112

Pohjois-Karjala ohjelman luonnos lausunnoille

Pohjois-Karjala ohjelman (POKAT2029) luonnos on valmisteltu maakuntaliiton toimistolla. Kokonaisuudesta käytetään nimeä Pohjois-Karjala ohjelma ja se kokoaa Pohjois-Karjalan maakunnan kehittämisen keskeiset suunnitelmat yhdeksi kokonaisuudeksi.

Ohjelmatyön linjaa Pohjois-Karjalan strategia 2045, jota toteutetaan käytännössä maakuntaohjelmassa ja maakuntakaavassa määritellyin toimenpitein. Maakunnan kehittämistavoitteet vuosille 2026–2029 määritellään POKAT2029 – Pohjois-Karjalan maakuntaohjelmassa. Kehittämistavoitteet linjaavat käytettävissä olevia resursseja, ja viranomaisten on toimissaan noudatettava maakuntaohjelman linjauksia. Maakunnan kärkiosaamista tarkennetaan älykkään erikoistumisen strategialla. Siinä määritellään maakunnan huippuosaamisen alat ja tulevaisuuden potentiaaliset kehittämiskohteet elinkeino- ja innovaatiopolitiikan näkökulmasta. Kokonaisuuteen kuuluu myös maakuntaohjelman vaikutusten arviointi ja ympäristöselostus.

Pohjois-Karjala-ohjelma perustuu lakiin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021), joka ohjaa alueiden kehittämistä. Se sisältää säännökset alueiden kehittämisen tavoitteista, viranomaisista ja niiden tehtävistä sekä ohjelmatyöstä ja yhteistyömenettelyistä.

Maakuntaohjelma laaditaan neljäksi vuodeksi maakuntaliiton johdolla ja sen tavoitevuodet ovat 2026–2029. Pohjois-Karjala ohjelma on laadittu laajassa, vuorovaikutteisessa ja pitkäjänteisessä prosessissa. Maakuntaohjelman toimia rahoitetaan pääsääntöisesti EU-rahoituksella.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus päättää
1) Merkitä tiedoksi Pohjois-Karjala -ohjelman luonnoksen
2) Lähettää sen sidosryhmille lausuntokierrokselle ajalla 30.9.2025-31.10.2025 sekä laittaa avoimesti nähtäväksi ja kommentoitavaksi nettisivuille osoitteeseen www.pohjois-karjala.fi/pokat2029.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti kohdat 1 - 2.

Asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana läsnä kokouksessa olivat maakunta-asiamies Kimmo Niiranen, aluekehitysasiantuntija Pia Pitkänen ja elinkeino- ja innovaatioasiantuntija Maarit Siitonen.

Lisätietoja Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Maakuntahallitus 27.10.2025 § 128

Pohjois-Karjala ohjelman tilannekatsaus

Pohjois-Karjala ohjelmaan laaditaan lakisääteisesti vaikutusten arviointi ja ympäristöselostus. Maakuntaohjelman vaikutusten arviointi toteutetaan SOVA-lain (200/2005) mukaisesti, ja sen avulla varmistetaan, että ohjelman valmistelussa huomioidaan mahdolliset merkittävät ympäristö-, taloudelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset vaikutukset. Maakuntaohjelman arviointi on tehty asiantuntija-arviointina, jossa kestävän kehityksen näkökulmat ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ovat keskiössä. Arvioinnin kohteena ovat ohjelman kehittämistavoitteet ja niiden vaikutukset maakunnan elinympäristöön ja hyvinvointiin. Työ on tehty virkatyönä ja POKAT-asiantuntijaryhmissä, minkä jälkeen kokonaisuutta on käsitelty kolme kertaa maakunnallisessa SOVA-ryhmässä. Arvioinnin tavoitteena on tunnistaa merkittävimmät vaikutukset ja varmistaa, että maakuntaohjelma tukee kestävää ja vastuullista aluekehitystä.

Pohjois-Karjala ohjelman ympäristöselostus kokoaa yhteen vaikutusten arvioinnin tulokset ja kuvaa Pohjois-Karjalan ympäristön nykytilaa sekä viime vuosien muutoksia. Selostus perustuu POKAT 2021 maakuntaohjelmaan ja sitä on täydennetty uusilla strategioilla, ohjelmilla ja selvityksillä. Siinä tuodaan esiin muun muassa maakunnan luonnonvarojen käyttö, ilmasto- ja energiaohjelman tavoitteet, metsien ja vesien tila, kulttuuriympäristöjen kehitys sekä tulevaisuuden ympäristöhaasteet ja -ratkaisut. Ympäristöselostus toimii sekä ohjelman tausta-aineistona että välineenä, jolla varmistetaan päätöksenteon avoimuus, vaikutusten läpinäkyvyys ja kestävän kehityksen periaatteiden toteutuminen maakunnan kehittämistyössä.

Lisäksi kokouksessa esitellään maakuntahallituksen palautteen perusteella tehdyt täydennykset Pohjois-Karjala ohjelmaan.

Ehdotus	(MKJ) Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi Pohjois-Karjala -ohjelman ympäristöselostuksen ja palautteen perusteella tehdyt täydennykset Pohjois-Karjala -ohjelmaan.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana olivat ympäristöasiantuntija Jukka Nykänen ja aluekehitysasiantuntija Pia Pitkänen.

Lisätietoja Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210

Pohjois-Karjala ohjelmaan saatu lausuntopalaute ja jatkotoimet

Pohjois-Karjala ohjelman (POKAT2029) luonnos on valmisteltu maakuntaliiton toimistolla. Kokonaisuudesta käytetään nimeä Pohjois-Karjala ohjelma ja se kokoaa Pohjois-Karjalan maakunnan kehittämisen keskeiset suunnitelmat yhdeksi kokonaisuudeksi.

Ohjelmatyön linjaa Pohjois-Karjalan strategia 2045, jota toteutetaan käytännössä maakuntaohjelmassa ja maakuntakaavassa määritellyin toimenpitein. Maakunnan kehittämistavoitteet vuosille 2026 - 2029 määritellään POKAT2029- Pohjois-Karjalan maakuntaohjelmassa. Kehittämistavoitteet linjaavat käytettävissä olevia resursseja, ja viranomaisten on toimissaan noudatettava maakuntaohjelman linjauksia. Maakunnan kärkeäsaamista tarkennetaan älykkään erikoistumisen strategialla. Siinä määritellään maakunnan huippuosaamisen alat ja tulevaisuuden potentiaaliset kehittämiskohteet elinkeino- ja innovaatiopolitiikan näkökulmasta. Kokonaisuuteen kuuluu myös maakuntaohjelman vaikutusten arviointi ja ympäristöselostus.

Maakuntahallitus hyväksyi 17.6.2024 kokouksessaan POKAT2029- maakuntaohjelman valmistelun työohjelman, jonka pohjalta valmistelu on edennyt tiiviissä yhteistyössä luottamushenkilöiden, kuntien ja viranomaisten kanssa. Työtä ohjaamaan perustettiin maakuntahallituksen nimeämä ohjausryhmä, jonka työ käynnistyi lokakuussa 2024. Ohjelmaa on käsitelty laajasti maakuntahallituksen ja -valtuuston kokouksissa sekä useissa valmisteluryhmissä, ja sen eteneminen on ollut läpinäkyvää ja osallistavaa. Valmistelun etenemistä on voinut seurata koko prosessin ajan osoitteessa www.pohjois-karjala.fi/pokat2029.

Merkittävä vaihe oli maakuntaohjelman lausuntokierros 30.9.- 31.10.2025, jonka aikana ohjelmaa esiteltiin myös verkkoseminaarissa ja josta tiedotettiin laajasti eri kanavissa. Lausuntokierroksen kautta saatiin 37 lausuntoa eri toimijoilta, ja palautteet on otettu soveltuvin osin huomioon ohjelman lopullisessa versiossa. Lausuntokierros oli tärkeä osa valmisteluprosessia, sillä se mahdollisti laajan vuoropuhelun alueen toimijoiden kanssa ja vahvisti ohjelman yhteistä omistajuutta.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus päättää:
1) merkitä tiedoksi Pohjois-Karjala ohjelmaan saatuihin lausuntoihin annetut maakuntaliiton vastineet
2) osaltaan hyväksyä Pohjois-Karjala ohjelman ja sen ympäristöselostuksen sis. vaikutusten arvioinnin ja esittää ne maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi
3) valtuuttaa maakuntaliiton toimistoa tekemään asiakirjoihin mahdolliset tekniset korjaukset.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti kohdat 1 - 3.

Lisätietoja Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210

Ehdotus	(Maakuntahallitus 24.11.2025 § 143) Maakuntavaltuusto hyväksyy Pohjois-Karjala ohjelman ja sen ympäristöselostuksen sis. vaikutusten arvioinnin.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti. Terhi Savolainen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 11.02.
Lisätietoja	Eira Varis, aluekehitysjohtaja etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806 Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210

Maakuntahallitus 15.12.2025 § 166
183/03.01.00/2024

Pohjois-Karjala ohjelma vuosille 2026–2029 sis. ympäristöselostuksen ja vaikutusten arvioinnin, maakuntavaltuuston käsittely

Maakuntaohjelma on lakisääteinen aluekehitysohjelma, joka ohjaa alueen kehittämistä. Siinä esitetään maakunnan erityispiirteisiin ja mahdollisuuksiin perustuvat alueen kehittämisen tavoitteet. Maakuntaliitolla on maakuntaohjelman valmisteluvastuu. Viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja sen toimeenpanosuunnitelma, edistää niiden toteuttamista ja arvioida toimenpiteidensä vaikutuksia alueen kehitykseen. Tämä perustuu lakiin alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021 § 26. Maakuntaohjelmalla ohjataan myös maakuntaan osoitettujen EU-varojen käyttöä.

Pohjois-Karjala ohjelma (POKAT2029) on valmisteltu maakuntaliiton toimistolla. Ohjelmatyön linjaa Pohjois-Karjalan strategia 2045, jota toteutetaan käytännössä maakuntaohjelmassa ja maakuntakaavassa määritellyin toimenpitein. Maakunnan kehittämistavoitteet vuosille 2026–2029 määritellään POKAT2029 – Pohjois-Karjalan maakuntaohjelmassa. Kehittämistavoitteet linjaavat käytettävissä olevia resursseja, ja viranomaisten on toimissaan noudatettava maakuntaohjelman linjauksia. Maakunnan kärkeäsaamista tarkennetaan älykkään erikoistumisen strategialla. Siinä määritellään maakunnan huippuosaamisen alat ja tulevaisuuden potentiaaliset kehittämiskohteet elinkeino- ja innovaatiopolitiikan näkökulmasta. Kokonaisuuteen kuuluu myös maakuntaohjelman vaikutusten arviointi ja ympäristöselostus.

Maakuntahallitus hyväksyi 17.6.2024 kokouksessaan POKAT2029-maakuntaohjelman valmistelun työohjelman, jonka pohjalta valmistelu on edennyt tiiviissä yhteistyössä luottamushenkilöiden, kuntien ja viranomaisten kanssa. Työtä ohjaamaan perustettiin maakuntahallituksen nimeämä ohjausryhmä, jonka työ käynnistyi lokakuussa 2024. Ohjelmaa on käsitelty laajasti maakuntahallituksen ja -valtuuston kokouksissa sekä useissa valmisteluryhmissä, ja sen eteneminen on ollut läpinäkyvää ja osallistavaa.

Valmistelun etenemistä on voinut seurata koko prosessin ajan osoitteessa www.pohjois-karjala.fi/pokat2029.

Työ- ja elinkeinoministeriön asettaman aikataulun mukaisesti Pohjois-Karjala ohjelma valmistui vuoden loppuun mennessä ja hyväksyttiin maakuntavaltuuston kokouksessa 8.12.2025.

Ehdotus (MKJ) Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi maakuntavaltuuston hyväksymän Pohjois-Karjala -ohjelman sis. ympäristöselostuksen ja vaikutusten arvioinnin.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti. Kokouksessa läsnä asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana oli aluekehitysasiantuntija Pia Pitkänen.

Lisätietoja Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 050 307 4806

Pia Pitkänen, aluekehitysasiantuntija
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi, puh. 040 559 2210